

Til samtlige politidirektører
og regionale statsadvokater

DATO 23. december 2011

JOURNAL NR.

RA-2011-801-0064

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: BAE

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Lovforslag om ændring af straffen for overtrædelse af knivforbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, og berostillelse af visse sager

1. Justitsministeren har den 21. december 2011 fremsat lovforslag nr. L 61 om ændring af våbenloven (Straf for overtrædelse af knivforbuddet). Kopi af lovforslaget vedlægges.

I lovforslaget foreslås våbenlovens § 10, stk. 2, affattet således, at overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, om forbuddet mod at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængeligt sted mv. straffes med bøde, under skærpende omstændigheder dog med fængsel indtil 2 år.

Ændringen, der efter lovforslaget træder i kraft den 1. april 2012, vil ifølge lovforslagets bemærkninger medføre, at førstegangstilfælde af overtrædelse af knivforbuddet som udgangspunkt skal straffes med bøde, således at der i førstegangstilfælde kun udmåles en frihedsstraf, hvis der foreligger skærpende omstændigheder.

Der foreslås ingen ændringer af det gældende bødeniveau ved overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, i førstegangstilfælde. I sager, hvor der er tale om overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, skal bøden således fortsat være 3.000 kr., mens bøden i sager med samtidig overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 1, fortsat skal være 5.000 kr.

Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, forudsættes der ifølge lovforslagets bemærkninger – både for lovovertrædere over og under 18 år – i førstegangstilfælde idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel. Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne skærpende omstændigheder, at der skal udmåles en frihedsstraf i stedet for en bøde.

Ifølge lovforslagets bemærkninger vil der dog som den almindelige regel kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Dette vil efter lovforslagets bemærkninger i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde – f.eks. ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter – kunne være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter. Der må i den forbindelse lægges vægt på, om medbragte knive ved den pågældende type af begivenhed erfaringsmæssigt bidrager til at skabe farlige situationer.

Efter lovforslagets bemærkninger ligger der i udtrykket ”bære”, at der ikke vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis overtrædelsen af knivforbuddet består i, at personen blot ”besidder” kniven, f.eks. fordi den pågældende kniv ligger i en bils bagagerum.

I andengangstilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage, som kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

I tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt, er der ifølge lovforslagets bemærkninger mulighed for at idømme en bøde.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, forudsættes straffen i andengangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage. Er den tidligere frihedsstraf på 7 dages fængsel for førstegangsovertrædelsen idømt i overensstemmelse med den hidtil gældende lov (lov nr. 500 af 17. juni 2008), forudsættes der dog ifølge lovforslagets bemærkninger som udgangspunkt i andengangstilfælde idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel.

I tredjegangstilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage, som kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 14 dages fængsel for en andengangsovertrædelse, forudsættes straffen i tredjegangstilfælde dog som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 20 dage. Er den tidligere frihedsstraf på 14 dages fængsel for andengangsovertrædelsen idømt i overensstemmelse med den hidtil gældende lov (lov nr. 500 af 17. juni 2008), forudsættes der dog ifølge lovforslagets bemærkninger som udgangspunkt i tredjegangstilfælde idømt en frihedsstraf på 14 dages fængsel.

RIGSADVOKATEN

2. Hvis lovforslag nr. L 61 vedtages, vil visse af de sager om overtrædelse af knivforbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, som efter gældende ret vil medføre frihedsstraf, jf. Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2005 om sanktionspåstande i våbensager, fremover i stedet skulle straffes med bøde, jf. også punkt 1 ovenfor.

SIDE 3

Det følger af straffelovens § 3, stk. 1, at når den på afgørelsestidspunktet gældende straffelovgivning er forskellig fra den, der gjaldt på gerningstidspunktet, skal spørgsmålet om straf afgøres efter den senere lov. Afgørelsen må dog ikke blive strengere end efter den ældre lov. Den foreslåede ændring af våbenloven vil således i givet fald indebære, at straffen i sager, som på lovens ikrafttrædelsestidspunkt ikke er endeligt afgjort, skal fastsættes efter retningslinjerne i bemærkningerne til lovforslag nr. L 61.

Rigsadvokaten er bekendt med, at flere retter allerede har rettet henvendelse til politikredsene vedrørende udsættelse af sager om overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, og efter Rigsadvokatens opfattelse er det forventeligt, at domstolene under henvisning til straffelovens § 3, stk. 1, i vidt omfang vil vælge at udsætte sådanne sager, indtil lovændringen i givet fald træder i kraft.

Det er på denne baggrund Rigsadvokatens opfattelse, at sager om overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, som må forventes at ville føre til en mildere straf, hvis de blev afgjort efter retningslinjerne i lovforslag nr. L 61, ikke bør søges afgjort, før lovændringen i givet fald er vedtaget og trådt i kraft.

Er der tale om sager, som allerede er under behandling ved domstolene, bør anklagemyndigheden begære sagerne udsat, indtil lovændringen i givet fald er vedtaget og trådt i kraft.

Hvis der endnu ikke er rejst tiltale, sendes sagen som udgangspunkt ikke til retten, før lovændringen i givet fald er vedtaget og trådt i kraft.

Sager med ankefrist, forældelsesfrist mv. sendes til retten inden fristernes udløb, og retten orienteres om, at sagen efter anklagemyndighedens opfattelse ikke bør afgøres, før lovændringen i givet fald er vedtaget og trådt i kraft.

Det bemærkes, at sager, der både efter gældende ret og bemærkningerne til lovforslag nr. L 61 afgøres med henholdsvis bøde eller frihedsstraf, som udgangspunkt skal fremmes på sædvanlig vis.

3. Eventuelle spørgsmål kan rettes til senioranklager Birgitte Arent Eiriksson, tlf.nr. 33 43 67 47.

RIGSADVOKATEN

Med venlig hilsen

SIDE 4

Jens Røn